Teideal an Pholasaí: Polasaí Dátheangachais

Rialú an Pholasaí

Tagairt Pholasaí:	*Déan teagmháil le hOifigeach Pholasaí Corparáide & Comhionannais do thagairt pholasaí*
Teideal an Pholasaí:	Polasaí Dátheangachais
Leagan:	2
Úinéireacht Stiúrthóireachta / Rannóige	Seirbhísí Corparáide / Pleanáil & Polasaí Corparáide
Oifigeach atá freagrach:	Ursula Mhic An tSaoir, Bainisteoir Aonad na Gaeilge
Dáta daingnithe:	7 Deireadh Fómhair 2014
Dáta athbhreithnithe:	31 Eanáir 2025 (dara hathbhreithniú)
Scagadh Comhionannais agus Measúnacht Tionchair Riachtanais Tuaithe déanta ag:	Colin Moffett, Ceannasaí ar Pholasaí Corparáide
Dáta an Scagadh Comhionannais agus Measúnacht Tionchair Riachtanais Tuaithe:	Scagadh Comhionannais – 23 Feabhra 2015 Measúnacht Tionchair Riachtanais Tuaithe - 11 Nollaig 2020
Áit a bhfuil an cháipéis coimeádta agus tagartha:	Roinn atá Freagrach ☒ Taisclann Polasaí Corparáide ☒

Ábhar

Ábhar	**Uimhir an leathanaigh**
Ráiteas	**2**
Aidhm an pholasaí	**2**
Raon an pholasaí	**2**
Polasaithe agus reachtaíocht ábhartha	**3**
Sainmhínithe	**3**
Rannóg agus Oifigigh atá freagrach	**4**
Próiseas faofa an pholasaí	**4**
Dáta athbhreithnithe	**4**
Nósanna imeachta agus socruithe chun monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm agus ar thionchar an pholasaí	**4**
Scagadh comhionannais	**4**
Measúnacht Tionchair Riachtanais Tuaithe	**4**

1. Teideal an Pholasaí

Polasaí Dátheangachais

2. Ráiteas

Leagann an Polasaí Dátheangachais amach tiomantas na Comhairle chun chur chun cinn agus úsáid na Gaeilge agus an Bhéarla a éascú agus a spreagadh i gCeantair na Comhairle.

Faomhann an Chomhairle an polasaí seo le comhionannas teanga a chinntiú do gach duine a bhaineann leas as agus/nó a sholáthraíonn seirbhísí na Comhairle chomh fada agus is féidir go réasúnta.

3. Aidhm

Is í aidhm atá leis an pholasaí ná tógáil ar thiomantas na Comhairle leis an éagsúlacht a cheiliúradh tríothu seo:

i) Comhionannas deise a sholáthar do gach duine a bhaineann leas as agus/nó a sholáthraíonn seirbhísí na Comhairle trí fhíorú forásach a úsáid
ii) Dualgais na Comhairle mar atá sa Chairt Eorpach um Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh a chomhlíonadh

4. Scóip

Baineann an Polasaí Dátheangachais le gach Roinn sa Chomhairle i dtaca leis na feidhmeanna a sholáthraíonn siad agus baineann sé le gach cumarsáid agus teagmháil idir páirtithe leasmhara inmheánacha agus seachtracha.

Is iad cuspóirí an pholasaí ná:

a) Cuir ar chumas gach duine a fhaigheann nó a úsáideann seirbhísí na Comhairle, nó a chuireann leis an phróiseas daonlathach, é sin a dhéanamh trí mheán na Gaeilge nó an Bhéarla, de réir a rogha phearsanta féin
b) Úsáid na Gaeilge a chothú agus a chur chun cinn i riarachán inmheánach na Comhairle, ina cuid beartaíochta le comhlachtaí poiblí eile agus fosta le comhlachtaí a sholáthraíonn seirbhísí don phobal sa Cheantar
c) Aithint gur féidir le baill den phobal, comhaltaí, bainistíocht agus fostaithe na Comhairle a gcuid tuairimí agus riachtanas a chur in iúl ar bhealach níos éifeachtaí sa teanga is rogha leo
d) Aithint gur ceist a bhaineann le dea-chleachtas agus cúram custaiméirí í an pobal a chumasú a rogha teanga a úsáid agus nach lamháltas atá ann agus ní lamháltas é a chur ar chumas an phobail a rogha teanga a úsáid
e) Iarracht a dhéanamh, nuair is féidir, deireadh a chur le srianta a chuirfeadh nó a d’oibreodh in aghaidh chaomhnú nó fhorbairt na teanga a chosc.

5. Polasaithe agus reachtaíocht ábhartha

- Polasaí agus Nós Imeachta um Ainmniú na nEastát Nua Tithíochta, Uimhriú Poist agus Tógáil na nAinmphlátaí i gComhairle Ceantair an Iúir, Mhúrn agus an Dúin
- Treoirlínte an Bhranda Corparáidigh.i gComhairle Ceantair an Iúir, Mhúrn agus an Dúin
- Nósanna Imeachta an Pholasaí Dátheangachais i gComhairle Ceantair an Iúir, Mhúrn agus an Dúin
- Treoirlínte le haghaidh úsáid na Gaeilge i gComhairle Ceantair an Iúir, Mhúrn agus an Dúin
- Alt 75 d'Acht Thuaisceart na hÉireann (1998)
- An Chairt Eorpach um Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh
- Comhaontú Bhéal Feirste / Comhaontú Aoine an Chéasta 1998
- Comhaontú Chill Rìmhinn

6. Sainmhínithe

Fíorú Forásach

Tógfaidh an Chomhairle céimeanna chun cinn chun lánfhíorú an Pholasaí Dátheangachais a bhaint amach go forásach ag úsáid acmhainní atá inacmhainne.

"Fíorú forásach" a thugtar ar an phrionsabal seo. Admhaíonn sé go mb'fhéidir gur dheacair cuid de na cearta a bhaint amach i ngearrthréimhse ama agus go mbeadh siad faoi réir shriantachtaí acmhainne, ach éilíonn sé go ndéanfadh an Chomhairle an beart is fearr agus is féidir de réir a hacmhainne.

An Chairt Eorpach um Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh

Is conradh Eorpach (SCCE 148) í An Chairt Eorpach um Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh (CETRM) a glacadh i 1992 faoi choimirce Chomhairle na hEorpa chun teangacha stairiúla réigiúnacha agus mionlaigh san Eoraip a chosaint agus a chur chun cinn.

Alt 75 d'Acht Thuaisceart Éireann (1998)

Éilíonn na dualgais reachtúla faoi Alt 75 go dtabharfadh údaráis phoiblí aird mar is cuí ar an riachtanas chun comhionannas deise a chur chun cinn chomh maith le haird a bheith acu ar chothú dea-chaidrimh mar bheart inmhianaithe.

Comhaontú Aoine an Chéasta / Comhaontú Bhéal Feirste

Shínigh rialtais na Breataine agus na hÉireann Comhaontú Aoine an Chéasta nó Comhaontú Bhéal Feirste i mBéal Feirste ar 10 Aibreán 1998 (Aoine an Chéasta) agus thacaigh formhór pháirtithe polaitíochta Thuaisceart na hÉireann leis. Thacaigh vótóirí Thuaisceart agus Phoblacht na hÉireann leis an chomhaontú i reifrinn éagsúla ar 23 Bealtaine 1998.

Comhaontú Chill Rímhinn

Ba chomhaontú é Comhaontú Chill Rìmhinn idir rialtais na Breataine agus na hÉireann agus na páirtithe polaitíochta a bhain le cineachadh cumhachta do Thuaisceart na hÉireann. Tháinig an comhaontú de thoradh chainteanna ilpháirtí a tharla i gCill Rìmhinn, Fìobha, Albain idir 11 Deireadh Fómhair agus 13 Deireadh Fómhair 2006, idir an dá rialtas agus na mórpháirtithe uilig i dTuaisceart na hÉireann.

7. Rannóg agus Oifigigh atá freagrach

Stiúrthóireacht / Rannóg	Seirbhísí Corparáide / Pleanáil & Polasaí Corparáide
Oifigeach / Oifigigh freagrach as an pholasaí a fhorbairt	Colin Moffett, Ceannasaí Pholasaí Corparáide Ursula Mhic An tSaoir, Bainisteoir Aonad na Gaeilge

8. Próiseas ceadaithe polasaí

Cruinniú	**Dáta**
Cruinniú an Choiste Rialachais	9 Meán Fómhair 2014
Cruinniú míosúil na Comhairle	7 Deireadh Fómhair 2014

9. Dáta athbhreithnithe

Déanfar athbhreithniú ar an pholasaí de réir amlíne athbhreithnithe polasaí comhaontaithe na Comhairle i.e. gach 4 bliana (de réir ghealltanais Scéim Chomhionannais na Comhairle 4.31), nó níos luaithe chun a chinntiú go dtagann sé go fóill le forbairtí reachtaíochta.

10. Nósanna imeachta agus socruithe chun monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm agus ar thionchar an pholasaí

Straitéis na Gaeilge Chomhairle an Iúir, Mhúrn agus an Dúin, Nósanna Imeachta an Pholasaí Dátheangachais. Cuirtear tuairisc faoi chur i bhfeidhm Straitéis na Gaeilge faoi bhráid Ghrúpa Oibre Trasphäirtí Straitéis na Gaeilge gach sé mhí.

11. Scagadh Comhionannais

Rinneadh scagadh comhionannais ar an pholasaí agus is é an cinneadh nach mbeadh sé faoi réir ag EQIA (gan aon bheart maolaitheach de dhíth).

12. Measúnacht Tionchair Riachtanais Tuaithe

Tugadh aird mar is cuí ar riachtanais tuaithe agus rinneadh measúnacht tionchair riachtanais tuaithe.